

Ruzsa Község Jegyzőjétől
6786 Ruzsa, Alkotmány tér 2.
Telefon: 62/285-011
E-mail: ruzsa@ruzs.hu

RU/426-2/2019.

Tárgy: A helyi közművelődési feladatok ellátásáról
szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata - megbízás

Ruzsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete Pénzügyi Bizottságának

H e l y b e n

Tisztelt Képviselő Asszony/Képviselő Úr

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló **2017. évi LXVII. törvény módosította a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényt** *(a továbbiakban: Kult. tv.)*. A módosítás végrehajtására megjelent a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet *(a továbbiakban: EMMI rendelet)*.

A törvényi és rendeleti szabályozásban bekövetkezett változások mértéke miatt javasolt a hatályos közművelődési rendelet hatályon kívül helyezését követően új rendelet elfogadása.

A rendelettervezet előkészítése során figyelembe vett főbb jogszabályok, valamint azok önkormányzatot érintő főbb rendelkezései:

Központi jogszabályok

Alaptörvény - rögzíti, hogy minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.

Mötv. - **kötelező önkormányzati feladatként** szerepel a kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása, filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme és a helyi közművelődési tevékenység támogatása. *(Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontja)*

Kultv. – A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása. A települési önkormányzat ezt a feladatát a törvényben meghatározott **közművelődési alapszolgáltatások - a települési önkormányzat eltérő adottságaira figyelemmel történő - megszervezésével, a pénzügyi támogatás biztosítása, valamint a helyi lakossági képviseletének biztosítása** révén látja el. *(a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 76.§)*

A közművelődési intézmény, illetve a közösségi színtér **fenntartója**, működtetője az állam, **települési önkormányzat**, nemzetiségi önkormányzat, **önkormányzati társulás**, valamint **közművelődési megállapodás keretében egyház, egyéb szervezet vagy magánszemély** lehet. *(77.§ (2) bekezdés)*

Kultv. módosítása – a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXVII. törvény. *Kihirdetve: 2017.VI.8-án*

EMMI rendelet - a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet. *Kihirdetve: 2018.VII.9-én.*

A 2017-es, 2018-as jogszabályi változások (több ütemben léptek hatályba, legutóbbi módosítás 2018.12.26.) lényeges elemei:

Kult. tv. módosításának célkitűzése:

- a közművelődési alapszolgáltatások bevezetése,
- minden magyar ember hozzáférjen a társadalom emelkedéséhez szükséges értékekhez,
- erősödjön a magyar identitás,
- kibontakozzanak a kultúra jóléti, társadalomfejlesztő és gazdasági teljesítményt fokozó hatásai.

Közművelődési alapszolgáltatás (új fogalom):

1. művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
2. a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
3. az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
4. a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
5. az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
6. a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása,
7. a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Minden települési önkormányzat kötelező feladata az 1. pont szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezése (helyszín biztosítása, bemutatkozási lehetőség, fórum szervezése a művelődő közösségek részére)

Az 1000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzat – az 1. pontban foglaltakon túl a közművelődési alapszolgáltatásokból legalább egy további közművelődési alapszolgáltatást szervez meg.

2018. január 1-től a jogszabály a **művelődési házat** úgy definiálja, mint legalább három alapszolgáltatást nyújtó közművelődési intézmény.

A helyi közművelődési feladatellátás lehetséges formái

1. Közművelődési megállapodás (egyházzal, egyéb szervezettel vagy magánszeméllyel)

A települési önkormányzat **a közművelődési rendeletében meghatározott közművelődési feladatok megvalósítására** az e törvény követelményeinek megfelelő jogi vagy természetes személlyel - a Közművelődési Kerekasztallal való egyeztetést követően - közművelődési megállapodást köthet. (*Kultv. 79. § (1) bekezdés*)

2. A közösségi művelődés intézményrendszere

Formái:

- a.) közművelődési közösségi színtér, vagy
- b.) közművelődési intézmény.

Közművelődési intézmény:

- művelődési ház
- a helyi közösségi művelődést szervező, közművelődési alapszolgáltatást nyújtó közművelődési intézmény, tevékenysége településrésze, kerületre, egy településre vagy több községre terjed ki
- vezetője szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik
- elnevezése: „művelődési ház”, „közösségi ház” vagy „faluház”

Közösségi szintér:

A közösségi szintér a települési, kerületi közösségi művelődés szervezése, a közművelődési alapszolgáltatások biztosítása érdekében fenntartott, működtetett vagy erre a célra alkalmassá tett és üzemeltetett, adott helyen rendszeresen működő, jogi személyiséggel nem rendelkező intézmény vagy egyéb létesítmény, helyiség-együttes, épület.

A közösségi szintér formái:

- a) a kizárólag közművelődési alapszolgáltatások megszervezésének helyszínt biztosító közösségi szintér vagy
- b) a közművelődési alapszolgáltatások mellett egyéb tevékenységeknek, szolgáltatások megszervezésének is helyszínt biztosító **integrált közösségi és szolgáltató tér**.

A közösségi szintér működtetése, továbbá a helyi közösségi művelődés szervezése és a közművelődési alapszolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása érdekében a közösségi szintér fenntartója, működtetője **szakirányú középfokú végzettséggel rendelkező személyt foglalkoztat**.

A foglalkoztatást több fenntartó, működtető közösen is biztosíthatja oly módon, hogy egy személy legfeljebb három község tekintetében láthatja el feladatait.

A közösségi szintér elnevezésében szerepelnie kell a „közösségi szintér” vagy a „közösségi tér” kifejezés valamelyikének.

A települési önkormányzat a közösségi szintér vagy közművelődési intézmény fenntartójaként, vagy a közösségi szintér vagy közművelődési intézmény működtetésére irányuló közművelődési megállapodásban biztosítja, hogy a településen a lakosság önszerveződő közösségei megfelelő rendszerességgel és időtartamban vehessék igénybe a közösségi szintér vagy közművelődési intézmény által biztosított közművelődési alapszolgáltatásokat, és az igénybevétel idejére a jogszabályban meghatározott működési feltételek rendelkezésre álljanak.

A települési önkormányzat gazdálkodási, költségvetési vagy vagyongazdálkodási előnyök esetén engedélyezi **az általa fenntartott közösségi szintér, illetve közművelődési intézmény más célra történő átmeneti igénybevételét, valamint tevékenységének évente legfeljebb 2 hónap időtartamú szüneteltetését**. Ha a települési önkormányzat közművelődési megállapodás alapján biztosítja a közösségi szintér, illetve közművelődési intézmény működését, akkor évente 2 hónapon túli szüneteltetés esetén új közművelődési megállapodással biztosítja a településen a közművelődési alapszolgáltatásokat.

Az az önkormányzat, amely közösségi szintert vagy közművelődési intézményt tart fenn az e törvényben foglaltak alapján:

a) meghatározza a közösségi szintér vagy a közművelődési intézmény használati szabályait, működésének módját, valamint a közművelődési intézmény feladatait,

b) kiadja az általa fenntartott közművelődési intézmény alapító okiratát, jóváhagyja szervezeti és működési szabályzatát, éves munkatervét és költségvetését,

c) biztosítja a feladatok ellátásához és a közösségi szintér, illetve közművelődési intézmény fenntartásához szükséges, e törvény szerinti szervezeti, személyi, szakképzettségi és tárgyi feltételeket,

d) kijelöli a közösen létesített vagy önkormányzatok közötti társulásban fenntartott közösségi szintér, illetve közművelődési intézmény esetében a működtetői jogok gyakorlóját.

3. Tárgyi feltételek követelmények

1. Minden közművelődési alapszolgáltatás helyszínére vonatkozik (EMMI rendelet 4. §).

A közművelődési alapszolgáltatások megszervezésének helyszínén vagy a közművelődési intézményben és közösségi szintérben biztosítani kell

a) legalább egy, **legalább 25 fő befogadására**, közösségi események, rendezvények, tanácskozások, képzések megtartására egyaránt **alkalmas többfunkciós helyiséget**,

b) az a) pontban meghatározott helyiség méretének és funkciójának **megfelelő számú asztalt és széket**,

c) **polcrendszert**, amely lehetővé teszi dokumentumok (könyvek, folyóiratok, szórólapok stb.) elhelyezését,

d) legalább 1 db bemutatók, előadások megtartására alkalmas **prezentációs eszközt**,

e) legalább 1 db **audiovizuális anyagok lejátszására** alkalmas eszközt,

f) legalább 1 db **számítógépet**, illetve korlátozás- és térítésmentesen igénybe vehető **internet kapcsolatot**.

2. Az EMMI rendelet a további közművelődési alapszolgáltatásokra további feltételeket határoz meg annak függvényében, hogy mely alapszolgáltatási feladat ellátása kerül megjelölésre.

3. Személyi feltételek

Az EMMI rendelet a **közművelődési alapszolgáltatásonként** határozza meg, hogy a feladatellátás **milyen szakképzettséggel rendelkező szakemberrel**, vagy **annak bevonásával** valósítható meg. Erre tekintettel is fontos megfontolni, hogy mely alapszolgáltatás ellátása kerül megjelölésre.

4. Nyitva tartás (kritikus feltétel)

Művelődési ház

- legalább **a hét öt napján, legalább napi 8 órában nyitva tart**, melyből legalább **egy napnak szabadnapra vagy munkaszüneti napra kell esnie**, továbbá legalább a hét három napján magába kell foglalnia a 16.00-19.00 óra közötti időszakot. Eltérti évente legfeljebb két hónap időtartamban lehet.
- A művelődési ház nyitvatartási idejét a művelődési házban ki kell függeszteni. (EMMI r. 13. § (3) és (4) bekezdés)

Közösségi szintér

- (2) A közösségi szintér nyitvatartási idejét a közösségi szintérnek helyet adó épületben ki kell függeszteni. A közösségi szintér - illeszkedve a közösségi kezdeményezésekhez - legalább a hét három napján, legalább napi 4 órában nyitva tart, melyből legalább egy napnak szabadnapra vagy munkaszüneti napra kell esnie, továbbá legalább a hét egy napján magába kell foglalnia a 16.00-19.00 óra közötti időszakot.

- (3) A kifüggesztett nyitvatartástól eltérni évente legfeljebb három hónap időtartamban lehet úgy, hogy a feladatellátó az eltérést legalább egy hónappal megelőzően a közösségi szintérnek helyet adó épületben közzéteszi.

Helyi jogszabály **Közművelődési rendelet** (jogalkotó a Képviselő-testület):

A Kult. törvény 76. § (1) bekezdése kimondja a **települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása**. A Kult. törvény 83/A. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, e törvény és a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján - a Közművelődési Kerekasztallal és a települési nemzetiségi önkormányzattal való egyeztetést követően - rendeletben határozza meg az ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, valamint feladatellátásának formáját, módját és mértékét. *Településünkön sem Közművelődési Kerekasztal, sem nemzetiségi önkormányzat nem működik, így előzetes egyeztetésre nincs szükség.*

Tekintettel a fenti jogszabályi előírásokra és módosításokra a helyi önkormányzat 2013. évben megalkotott önkormányzati rendeletét a helyi közművelődési feladatok ellátásáról átfogóan szükséges felülvizsgálni, a jogalkotásról szóló törvény rendelkezései alapján új rendelet megalkotása lenne célszerű.

Fenti jogszabályi változásokra tekintettel kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy februári soros ülésén alakítsa ki álláspontját a közművelődési feladatellátás formája kapcsán és adjon megbízást az önkormányzati rendelet kidolgozására.

A februári soros ülésen kerül sor a közművelődési munka- és rendezvényterv megtárgyalására is, így az intézményvezető által kialakított álláspont és javaslat figyelembevételével kerülhet sor a feladatellátás felülvizsgálatára.

Ruzsa, 2019. február 8.

Földi Anita
jegyző